

Feb 11, 2011

A DEEP APPROACH® TO TURKISH
SUGGESTION CARD FOR SELF-DIRECTED LEARNING

CARD NUMBER: 6

**THEME: MUSIC AND MUSICIANS
MÜZİK VE MÜZİSYENLER**

LEVEL: Intermediate

Module developed by Esra Alagöz

FOCUS ON LANGUAGE and MULTIMEDIA LANGUAGE ASSISTANT (MMLA)

1. Background information

Summary of the video "Ritimle Gelen Güzellik"

Culture tips

2. Language Assistance

Key words for the video passage transcribed

Guided Questions

Grammar

Vocabulary

3. Transcription and Glossary

Transcription of the video

Glossary

1. Background information

Summary of the video

This video is about *davul* (drum), a musical instrument that have been used by many cultures. In the first part of the movie, you will get information about the history of the davul. The earliest samples of drums were found in 6000 BC and they were used for religious ceremonies. The second part is about how a drum shell is made. Additionally, you will find information about the uses of a drum not only as a musical instrument which is the popular use nowadays but also as a treatment, declaration of war, and even for casting spells which were more common uses in the past. Davul is a traditional musical instrument in Turkey. The person who plays davul is called *davulcu*. This instrument is so common in Turks that they have many idioms and sayings related to davul. Towards the end of the movie, you will find out some examples to those idioms.

Culture tips

- It is traditional to have Turkish drums (davul) played at the weddings in Turkey. Often *zurna*, which is a type of wind instrument made of wood of apricot tree, accompanies the davul.

- Davul is usually used in Turkish Folk Music. It is also used in *Mehter* music, which is Ottoman Empire's military band. Rather than entertainment, Mehter is a sign of magnificence and glory in Turkish Culture.

2. Language Assistance

Key words for the video passage transcribed

Davul, davulcu, kasnak, deri, kültür, toplum, geleneksel

Guided questions

1. Davulun kullanıldığı toplumlardan videoda bahsedilenlere örnek veriniz.
 2. Yapılan arkeolojik kazılarda bulunan en eski davul hangi tarihe aittir?
 3. Kasnak nedir? Davulun yapımında kasnak hangi aşamalardan geçer?
 4. Davul hangi amaçlarla kullanılmıştır?
 5. Davul için kullanılan derinin hazırlanma aşamasından bahseder misiniz?
 6. Davul çeşitleri kaç guruba ayrılır?
 7. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'un fethinde davullardan nasıl yararlanmıştı?
-
1. Give examples to the communities that used drums mentioned in the video.
 2. Which year does the earliest drum found in the archaeological digs belong to?
 3. What is *kasnak*? What stages does *kasnak* pass while making the drum?
 4. What purposes does the drum used for?
 5. Talk about the preparation phases of the leather used for the drum.
 6. How many drum types are there?
 7. How did Fatih The Conqueror benefit from the drums when he conquered Istanbul?

Grammar

Verbal Nouns:

The suffixes that form verbal nouns are –mek, -me, and –iş. The suffix –mek indicates an undefined action, -me the action or result of action, and –iş the manner of action.

-mek. Verbal nouns formed with –mek never take personal suffixes or the suffix of the genitive case (possessive case). They can be used as:

1. The subject in a sentence.
E.g. Ankara'ya **gitmek** benim fikrim değildi.
2. The object of the verbs "istemek" (to want) and "bilmek" (to know).
E.g. Sinemaya **gitmek** istemiyorum. (I don't want to **go** to the movies)
3. Qualifier in compounds.
E.g. içindeki **yaşamak** arzusu kaybolmuştu. (he lost his passion **to live**)
4. Object of the propositions *için* and *üzere*.
E.g. Onu **bulmak için** elimden geleni yapacağım. (I will do my best to **find** her)

-me. Verbal nouns formed with –me appear in every case and can take the personal suffixes.

E.g. Bu kitabı mutlaka **okuman** gerek. (You should read this book=

Verbal nouns formed with are used in compound nouns.

E.g. Oturma odası (living room), okuma salonu (reading room)

Verbal nouns formed with –me are very common to appear as common nouns.

E.g. dondurma (icecream), ezme (puree)

They can also be used as adjectives.

E.g. asma köprü (suspension bridge)

-iş. Verbal nouns formed with –iş can depict the manner of the action or the fact of action.

E.g. Bu **gidişle** oraya geceleyin ancak varırız. (With this way of going, we would reach there at night)

Aylin'in **gidişiyle** odaya sessizlik çöktü. (Silence folded in the room as Aylin left)

Vocabulary (Kaynak: Türk Dil Kurumu)

Kazı (a): Yer altındaki tarihsel değeri olan şeyleri, yapıları ortaya çıkarmak amacıyla arkeologlarca toprağın belli kurallara ve yöntemlere göre kazılması, araştırılması. "Digging"

Tarihlemek (f): Bir olayın veya kazılarda bulunan bir eşyanın hangi tarihe ait olduğunu belirlemek. "To date (something)"

Çağ (a): Zaman dilimi, vakit. "Period, era"

Ahşap: Ağaçtan, tahtadan yapılmış. "Wooden"

Kasnak (a): Enli çember. "Frame"

Önem vermek (f): değer vermek, önemli saymak. "To value"

Arkeoloji (a): Kazı bilimi. "Archaeology"

Buluntu (a): Kazı veya araştırmalarla ortaya çıkarılmış olan, bazen de rast gelinerek bulunan eski çağlardan kalma eşya. "A find, antique"

Deri (a): İşlenerek kullanılabilir duruma getirilmiş hayvan postu. "Leather"

Ebekuşağı (a): Gökkuşağı. "Rainbow"

Göç (a): Ekonomik, toplumsal, siyasi sebeplerle bireylerin veya toplulukların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi, taşınma. "Immigration"

Çalgı (a): Müzik aleti, enstrüman. "Musical instrument"

Vurmalı (s): Vurularak çalınan. "Percussion"

Tedavi (a): İlaç vb. ile hastalığı iyi etme, iyileştirme. "Treatment"

Sicim (a): ince ip. "Rope, string"

Kireç (a): Mermer, tebeşir, kireç taşı, alçı taşı gibi birçok taşın özünü oluşturan kalsiyum oksit. "Lime"

Virtüöz (a): Herhangi bir müzik aracını büyük ustalıklarla çalabilen sanatçı. "Virtuoso"

İşlev (a): Bir nesne veya bir kimsenin gördüğü iş, iş görme yetisi, görev, fonksiyon. "Function"

3. Transcription and Glossary

Transcription of the video Ritimle Gelen Güzellik: Davul

Tarihçesi hakkında önemli bilgiler veren Arkeolojik araştırmalar davulun geçmişinin Neonetik çağa kadar uzandığını ortaya koyuyor. Bilimadamları Moleviya'daki kazılarda bulunmuş bir davulu milattan önce altı bin yılına tarihlemişlerdir. Bugün Sümer tapınaklarında ahşap kasnaklı dev davulların kullanıldığını biliyoruz. Davula önem vermiş eski toplumlar arasında Mısır'lıları, Roma'lıları Yunan'lıları ve Hint'lileri sayabiliriz. Eski çağda yakın doğuda Yunanistan'da ve Roma'da genellikle ahşap kasnaklı davullar kullanılırdı. Anadolu'da özellikle kimsenin görmemesi için Kibele rahipleri kendilerini sünnet ederken acıyı azaltmak amacıyla tef, zil ve davulun ritmiyle kendinden geçirdi.

Anadolu'da sünnetlerde kullanılan davul geleneğinde bu olayın payı büyüktür. Anadolu'daki arkeolojik buluntular eski çağda kimi zaman bir davulu iki yada üç kişinin birlikte çalabildiğini gösteriyor. Hindistan'da ve Tibet'te görülen ahşap kasnaklı davullar takırtı davulları olarak adlandırılmış. Çift yüzlü bu davulun içine ses çıkarması için metalik objeler konulurdu.

Deriyi kuvvetlice saran geniş silindirik şeklindeki ağaca kasnak adı verilir. Özel ağaç hazırlandıktan sonra uzun bir süre suda bekletilir. Sonra közlü bir ateşin içine çıkarılır, ütülenir ve bükülerek silindir haline getirilir. İki ucu birleştirilir, kuvvetli bir biçimde sabitleştirilir. Davulun bir müzik altı olarak hemen her toplumda önemli bir

yeri vardır. Bu çalgı toplumsal yaşamda da değişik işlevler üstlenmiştir. Şamanlar davulu büyüsel ve dinsel törenlerde kullanmışlar. Kimi araştırmacılar Tibet’li rahiplerin çok sayıda davulu çalarak ses gücüyle büyük kaya parçalarını hareket ettirdiklerini iddia ediyor. Mısır’lıların bile piramitleri inşa ederken tonlarca ağırlıktaki birçok taşı bu ses gücüyle hareket ettirmiş oldukları sanılmaktadır. Kasnak genellikle ceviz, ıhlamur, köknar, kayın, sedir, meşe, dut ağaçlarından yapılmaktadır. Kasnakların üstleri süslenir, ay, güneş, ebekuşağı, at desenleri ve geyik desenleri işlenirdi.

Nerelerde kullanılmıyor ki... haberleşme, ilan etme, uyarma, düğün, nişan, kına gecesi, sahur, cirit oyunları, at yarışları, yağlı güreş, aba güreşi, savaş, bayram, müjde, güvenlik, göç, yangın ve daha niceleri... Günümüzde davullardan tedavi aracı olarak da yararlanılmaktadır. Özellikle Batı Afrika kökenli Nijerya davulu kasları gevşetmede ve topluluk ruhu yaratmada çok etkilidir. Davul Türk’lerin de geleneksel çalgılarından biridir. Eski Türk’ler önceleri davula tumruk, tungur diyorlardı. Türk’ler müslüman olduktan sonra bu vurmali çalgıya davul demişlerdir. Bu sözcüğün Arapça ‘tabl’den geldiği sanılmaktadır. İki santimetre genişliğindeki deri çemberi silindirik haline getirildikten sonra uç kısımlar sabitleştirilir. Davul, germe çemberine geçirilen deri ve kasnak olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Kasnağın üstüne deri ile geçeceğinden çemberin davul kasnağında biraz büyük olmasına dikkat edilir.

Davul çalanlara tabuzen, davulzen, davulcu denmiş. Tuğu, tabul, kövürge, küğrü, tuğur, tabı gibi isimlerle de anılmış. Davul evrensel nitelik kazanmış en eski vurmali çalgılardandır. Tınısı kulağa hoş geldiğinden çoğunlukla kısır hayvanların derilerinden yapılır. Genç hayvanlar da tercih edilmekte. Hayvanların hastalısız olması gerilecek derinin dayanıklı olmasını sağlar. Seçilen deri önce tuzlanır ve odun çivilerine gerilerek bir süre güneşte bekletilir. Tuzla kuruyan derinin üzerine içinde şap tozu bulunan süt dökülerek yumuşatılır. Derinin etli kısımları iyice temizlenir, pürüzsüz hale getirilir. Sonra eğertme işlemine

geçilir. Kazanda kaynamış çam kabuğu, kozalak, palamut gibi karışimli suda bekletilir. Sonra üzerine sönmemiş kireç dökülür. Kuvvetli olarak bol suda yıkanır. Kurumaya bırakılan deri dayanıklı olması, çatlamaması için de yağlanır.

Davul şekillerinden söz ederken, kayışlı davullar, ipli davullar diye sınıflandırabiliriz. Ayrıca asmalı ve vurmali diye de sınıflandırmak mümkün. Elle çalınan davulların tınısı farklı, tokmak çubukla yapılan çalmalarda da değişik tınıları duymamız mümkün. Erzurumda enli davul ve ondan çıkan ses tok ve değişik bir tınıya sahip. Edirne’deki başka, Gaziantep’teki, Adıyaman’daki başka. Davullara eşlik eden en önemli saz, en önemli enstrüman zurna. Davul ve zurna bir, önemli bir ikili.

Germe çemberi yörelere göre zigzaglar oluşturur. Çember farklı aralıklarla sicim veya kayışla önce bağlanır, sonra germe işlemi yapılır. İstenilen gerginliği yakalayana kadar sıkılır ve ıslak deri kurutulmaya bırakılır. Davulcuların her birinin ayrı bir virtüöz olduğu söylenir. Ünlü davul virtüözlerimiz arasında aramızdan ayrılmış olmalarına rağmen unutulması mümkün olmayan üstatlarımızdan Kilis’li Haluk Cuma, Gaziantep’li Derik ve Kazım Kaplan, Karayılan lakaplı Mahir Karadağlı, Kerhüda, Hüseyin Kaplan ve Mehmet Çolak’ı sayabiliriz.

Davul-zurna yaşamın bir parçası. En büyük duygu kaynağı ve toplumun ruhsal ışığı olmuştur. Kimi zaman ritmin etkisiyle heyecan en üst düzeye ulaşmıştır. Fatih Sultan Mehmet’in İstanbul’un fethinde binlerce davulcu kullanmış olması da bu nedenledir. Kendi ordusuna heyecan karşı orduya korku vermek için tüm davulcular aynı anda davul çalmışlardır. Türklerin davula verdikleri önem dillerine de yansımıştır. Türkçe’de davulla ilgili birçok deyim ve söz vardır. Davul zurna çalmak, davul tozu, davullu dönmek, davulun tokmağı elinde olmak, herkes davul çalar ama çomağı makamına uyduramaz, davul onun omzunda çomak başkasının elinde, davul dengi dengine çalar, davulun sesi uzaktan hoş gelir, felek kimine davul çaldırır kimine dümbelek, davulu biz çaldık parsayı başkası topladı, kızı kendi gönlüne bırakırsan ya davulcuya bırakır ya zurnacıya. Tarih

boyunca davulun her toplumda değişik birçok işlevinin olduğundan sözettik. Bu işlevlerin en önemlisini keşfetmek de Anadolu insanına nasip

olmuş. Peki nedir bu en önemli işlev? Genç kızların gönül tellerini titretmek. Ne de olsa anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az.

Glossary (Kaynak: Türk Dil Kurumu)

Neolitik Çağ: Neolithic period

Milattan Önce: Before Christ

Anadolu: Anatolia, Turkey's lands in Asia.

Sünnet: Circumcision

Kibele: Cybele; a Phrygian deity of Earth mother.

Tarihçe: the historical account of a place or phenomenon.

Sahur: the meal eaten before starting fasting in Ramadan, early breakfast.

Üstat: A person who is very knowledgeable or very good at his profession.

Idioms and proverbs

Davul zurna çalmak: to make something known to everybody.

davul tozu: used to describe an impossible condition

davulun tokmağı elinde olmak: to be on top of everything.

herkes davul çalar ama çomağı makamına uyduramaz: everyone can finish a job but only a few can do it well.

davul onun omzunda çomak başkasının elinde: He does all the hard work and someone else gets the profit.

davul dengi dengine çalar: the people who is going to get married should be a good match to each other.

davulun sesi uzaktan hoş gelir: An outsider might think that a job is easy but the person who does the work knows the intricacies best.

felek kimine davul çaldırır kimine dümbelek: Life treats everyone differently.

davulu biz çaldık parsayı başkası topladı: we worked very hard for it but someone else made use of it.

kızı kendi gönlüne bırakırsan ya davulcuya varır ya zurnacıya: if the girls who are planning to get married do not consult with their elderly, they might make wrong decisions.

gönül tellerini titretmek:

anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az: People who are understanding can get a lot from implications unlike a person who is insensitive.

REFERENCE AND COPYRIGHT INFORMATION FOR THIS FOCUS ON LANGUAGE

This Focus on Language has a copyright. It may be reproduced and distributed for educational purposes only if the following citation is included in the document:

This Focus on Language was originally published on the Deep Approach website (<http://deepapproach.wceruw.org/index.html>) as:

Alagöz, E. and Tochon, F. V. (2011). *Music and Musicians (Türkiye'de Müzik)* Module 6, Focus on Language, Intermediate level. Madison, WI: Wisconsin Center for Education Research (WCER).

<http://deepapproach.wceruw.org/index.html> (access date). The Focus on Language is reprinted here with permission of the authors and the publisher, The Wisconsin Center for Education Research at the University of Wisconsin-Madison.

To view related modules, movies, power points, theoretical articles, Q&As, and webcasts, or to comment publically on this module in a forum of discussion, please go to <http://deepapproach.wceruw.org/index.html> and select the appropriate thumbnail.